

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv

Techo, Nicolas

Leodii, MDCLXXIII.

Cap. 13. Gesta per provinciæ Collegia narrantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38528

honore ageretur, ipse jam tum integritatis afferendæ votum conceperit, & Octavam ejus, ut vocant, ritè celebrandæ solemnitate conscripserit. Eo die, quo defunctus est, uni è Sociis, in Itatinensi ditione ducentis leucis distante, visendum se præbuit, gloriâ & cœlesti lumine circumseptum, cum hac voce. *Mane cum Deo, frater, nam ego ad Cælos evolo.* Socius ostento adpergefactus, narravit domesticis, quid sibi contigisset, notatoque die & horâ, observatum in id temporis incidisse, quo à Barbaris trucidatus est. In eadem Itatinensi provincia pergebant Socii reformare nuper ædificata duo oppida, spem per litteras Provinciali dantes, si copia Sociorum non deesset, fore ut alia duo construerentur. Sed res inter spei cancellos stetit.

ANNO hujus sæculi trigésimo - quinto, in Tucumanæ metropoli convictorium Cathedralis Ecclesiæ Collegium sub curâ Societatis esse desit. Canonici collatis secretò capitibus ad Regem Catholicum scripserant, convictores in eo Collegio Ecclesiæ Cathedrali panè inutiles esse; nusquam nisi diebus festis choro inservire, & alia hujusmodi. Quibus Rex Catholicus responderat, si Societas statutis Collegiorum ejusmodi Ecclesiarum se accommodare vellet, posse retinere convictus administrationem: id enim videri è Reip. bono. Sed Societas, introspecto novi Episcopi animo, multa præter Tridentini concilii statuta, & nostris moribus, necnon juventutis rectæ educationi obversantia, exigentis, dimissis convictoribus, juri suo cedens à multis se extricavit incommodis. Magistratus Ecclesiasticus non diu post facti poenitens, & urbis primores, apud Episcopum intercessere, scripto dictoque affirmantes, renunciationem hanc non fore è Reip. bono. Et Episcopus damnavit suam præcipationem in admittendâ cessione. Immobili ad hæc Societate, ex hujus convictus administratione lites oriri solitas abhorrente. Ferè sub id tempus Estecense Collegium dissolutum est: eo quòd Estecum, urbem modicam, pestis panè continua vastasset, & bona Sociorum, deficientibus servitiis, periissent.

OB recens rescriptum Præpositi Generalis, jubentis omnes Tucumanæ Indorum pagos semel saltem in anno ab nostris adiri, ex plerisque Collegiis Apostolici excursores magnam fecere animarum messem. Ipse Provincialis præibat exemplo, qui è portu Boni-aëris per planitiem centum & viginti leucarum iter molitus, vagabundorum Indorum turmas ad capeffendam fidem humanitatemque Guarano idiomate, majori conatu, quàm fructu animavit, plerorumque animis avorum suorum moribus pernicialiter imbutis. Ethnicus in desertis his locis erectam Crucem lapidare ausus, vociferans perniciosam aëris siccitatem ab eo, qui è Cruce pependerit, fuisse procuratam, Divinam Nemesim statim sensit, nam blasphemiam enormis grando statim excepit, & sacrilegum vociferatorem paulò post taurus discerpit. Didacus Boroa cum tribus Sociis Sacerdotibus pagos omnes Indorum inter Cordubam & Tucumanæ metropolim ex itinere expiavit, & continuato labore, Sancti Michaëlis, Saltensem & Riocensem tractum emensus, non contemnendos per immensa terrarum spatia manipulos animarum collegit. Inda mulier simplici, sed nullo modo imitandâ pietate, cognito, sacerdotem lascivizæ deditum ad aras facere, tanto horrore concussa est, ut ab sacrificii inspectione, deficiente altero sacerdote, toto semestri abstinere maluerit, quàm id monstri spectare, Putritatis scilicet dominum impuris manibus attrectari. Veneris puppus, quatuordecim annos sordes conscientiz occultans, desperatâ animæ salutè, suspensio vitam corporis abruptere decreverat: sed laqueum bis collo aprantem vox per aërem delata absterruit, monens ab lethali vivendi fastidio liberum fore, si exhomologesim sincerè perageret: quâ peractâ, sædissimis moribus abjuratis, totum se virtutibus tradidit.

IN Esterensi civitate senex, Veneris mancipium, contractâ ex nimia libidine lethali ægitudine, in mortis articulo dubium reliquit, num delirans peccata sua

Sacerdoti

Apparito.

CAPUT
XI.
Convictus
Esterensis,
& Estecense
Collegium
dissolventur.

1635.

CAPUT
XII.
Didacus Boroa
utiliter
Provinciæ
partem lu-
strat.

Ethnicus
blasphemus
castigatus.

Luxuria
horror.

CAPUT
XIII.
Gesta per
Provinciæ
Collegia
narrantur.

*Cassitas con-
servata.*

*Ignatii Lolo-
la mors.*

Virtutes.

*Calumnia
explosa.*

**CAPUT
XIV.**
*Imago Beate
Virginis in Sanctæ
Fidei Col-
legio por-
tentis cla-
reicere in-
cipit.*

*Sanita va-
riæ recupera-
ta.*

*Aspectu Vir-
ginis Maria
salvata.*

Sacerdoti explicuisset : nam confessione peractâ, magnis vocibus meretriculæ suæ nomen identidem usurpans, animam exhalavit ; & eo temporis momento pellicis domus, quamvis firma, in terram corruit : nemine non advertente, cœleste portentum id fuisse. Impurus Sacerdos honestissimæ matronæ diu & frustra pudorem sollicitans, tandem à perverso consilio se abstinuit, quòd in eam involans reperisset aspero cilicio pænè toto corpore vestitam : quibus armis tutò defenditur pudor. Sancti Michaëlis urbem in flore ætatis funestavit Ignatius Loloila, Societatis nostræ Sacerdos, Divi Ignatii pronepos, Cordubæ Tucumanorum, nobili viro Guiposeuensi natus, qui post initam Societatem tantis virtutibus floruit, quantis opus erat ad sustentandam clarissimi stemmatis opinionem. Obedientiam imprimis coluit, secundùm quam, animi demissionem exercebat, adeò non fictè, ut post traditas Philosophiæ artes ab Majoribus impetrârît, Grammaticam pauculis puerulis explicare. Dicendi vi, quâ multùm pollebat, & facilitate indolis, sibi omnis generis homines conciliabat : adeò ut inter utilissimos hujus Provinciæ Sacerdotes nosster Ignatius celebraretur. Sakenles Socii, Collegio superiori anno eluvione everso, in privata domo munia sua diu exercuere, donec domo iteratâ inundatione etiam subversâ, ad suburbanam villam se reciperent. Ubi operam suam afflictissimis civibus, tenuissimo cibo contenti (nam hostis & ignis fortuitus Collegii prædia vastaverat) conferebant. Inter hæc infortunia Petrus Herrera ad Pullares excurrens exiguum planè fructum collegit, bello ut corporibus, sic animis, utilitatem adferre non permittente. In portu Boni-aëris præcipuus Sociorum labor, promovere, fuit Angolanos Æthiopes post catechesim salutaribus aquis frequenter expiassè : reliqua exercitia cum communibus Collegiorum muniis paria fuere. Assumptionis Collegii Patres aliquot Ethnicos, ad proxima urbi loca è patriis sylvis Mamalucorum metu se recipientes baptizavêre. Estranata linguæ homo ausus est in publicis congressibus iteratò asserere, Confessionis sacramentalis secretum ab uno è nostris Sacerdotibus fuisse violatum. In quam rem ab utroque Magistratu inquisitione factâ, cum falsum esse, ipsomet sycophantâ retractante, pateret, & jam nihil propius esset, quàm ut impostor plecteretur, repentino fato sine expiatione expiravit : cœlestem vindictam sequuta tempestas horrida multas urbis partes, concussis ædibus, deformavit ; quam tempestatem usque adhuc impostoris nomine plebs solet nuncupare. Interim omnia publicè turbabantur, Assumptionis civibus & ipso Prætorè Indorum servitiis inhiantibus, eoque Societati, miserorum asylo, offensis.

IN templo Collegii Sanctæ Fidei Imago Beatæ Virginis portentose sudavit, spectante magnâ urbis parte, cum Ecclesiæ primaria Vicario & ipso Rectore sudorem gossipio certatim & reverenter excipientibus : ne verò tantum portentum inter res dubias reponeretur, ipse Vicarius, adhibitis numerosis testibus, rem testatam juridicis tabulis reliquit : addens sudorem illum gossipio exceptum multis fuisse salutarem. Nam Joannes Ortis, Proprætoris frater, solo tactu gossipii sudore illo madefacti ab pertinaci morbo repente convaluit. Petrus Botellus ob autis trimestrem dolorem à medicis depositus, applicato eodem gossipio, statim à periculo exemptus est. Maria Encinas, honesta matrona, ulcere palmari ab quinquennio in stomacho laborans, postridiè quàm Vicarius intinctum sudori gossipium ulceri applicuit, diuturnum malum in cicatricem coit. Hæc Vicarius. Mulier, quæ absente marito, ex verito concubitu geminam prolem pepererat, infamiæque metu occiderat, aspectu ejusdem Virginis tantam præteritæ vitæ detestationem sensit, ut mox dimisso adultero, & factâ exhomologesi, vitam omninò sanctam occiperit. Non-nemo diuturno pellicatu infamis, monitus ab uno è Sociis, non posse à peccatis absolvi, nî pellicem domo abigeret, ad monitorem suum conversus. *Nô, inquit, me absolvas, nunquam aliàs me sistam Sacerdoti, sed permittam animam meam ab demonibus rari.* Hoc audito, Sacerdos blando sermone benevolentiam hominis captans impetravit, ut uno saltem aspectu portentosam Virginis effigiem dignaretur. Quâ conspectâ, ita derepentè mutatus est, ut lacrymis suffusus ad Sacerdotem rediens, peccati occasionem domo se expulsurum adpromitteret.

CAPUT